
ESAs 2016 72

07/04/2017

Kopīgās pamatnostādnes

par uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas uzraudzības pieejas iezīmēm un par pasākumiem, kas jāveic, īstenojot uz risku balstītu uzraudzību

Uz risku balstītas uzraudzības pamatnostādnes

1. Kopīgās pamatnostādnes par uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības pieejas iezīmēm un par pasākumiem, kas jāveic, īstenojot uz risku balstītu uzraudzību

Uz risku balstītas uzraudzības pamatnostādnes

Pamatnostādņu statuss

Šajā dokumentā ir kopīgās pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK, Regulas (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), un Regulas (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), 16. un 56. panta 1. punktu, — “EUI regulas”. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar EUI regulu 16. panta 3. punktu jādara viss iespējamais, lai ievērotu pamatnostādnes.

Kopīgajās pamatnostādnēs izklāstīts EUI viedoklis par atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā vai par to, kā Savienības tiesību akti jāpiemēro konkrētā jomā. Kompetentajām iestādēm, kam piemēro kopīgās pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, attiecīgi ieviešot savā uzraudzības praksē (piemēram, grozot savu tiesisko regulējumu vai uzraudzības procesus), arī gadījumos, kad kopīgās pamatnostādnes galvenokārt ir adresētas iestādēm.

Ziņošanas prasības

Saskaņā ar EUI regulu 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 07.06.2017. [divi mēneši pēc izdošanas] jāpaziņo attiecīgajai EUI, vai tās ievēro vai plāno ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, attiecīgā EUI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šos ieteikumus neievēro. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot 5. nodaļā ievietoto veidlapu uz [compliance@eba.europa.eu, jc_compliance@eiopa.europa.eu un compliance.jointcommittee@esma.europa.eu] ar norādi “ESAs 2016 72”. Paziņojumus nosūta personas, kuras ir pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi.

Paziņojumus publicēs EUI tīmekļa vietnēs saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

I sadaļa. Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

Priekšmets

1. Šajās pamatnostādnēs izklāstītas uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības pieejas iezīmes un pasākumi, kas kompetentajām iestādēm jāveic, īstenojot uz risku balstītu uzraudzību atbilstīgi Direktīvas (ES) 2015/849¹ 48. panta 10. punkta prasībām.

Piemērošanas joma

2. Šīs pamatnostādes adresētas kompetentajām iestādēm, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punkta ii) apakšpunktā, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 4. panta 2. punkta ii) apakšpunktā un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 4. panta 3. punkta iii) apakšpunktā.
3. Kompetentajām iestādēm šīs pamatnostādes būtu jāpiemēro, izstrādājot, īstenojot, pārskatot un uzlabojot savu uz risku balstītu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeli.

Definīcijas

4. Šajās pamatnostādnēs piemēro norādītās definīcijas.
 - Kopa Novērtējuma subjektu grupa ar līdzīgām iezīmēm.
 - Kompetentās iestādes Iestādes, kas atbild par atbilstības nodrošināšanu valsts tiesību aktos transponētās Direktīvas (ES) 2015/849² prasību izpildi.
 - Sabiedrība Kredītiestāde vai finanšu iestāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/849 3. panta 1. un 2. punktā.
 - Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai / teroristu finansēšanai raksturīgais risks Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riska līmenis pirms risku mazinošo pasākumu piemērošanas.
 - Uz risku balstīta pieeja Pieveja, ko kompetentās iestādes un atbildīgie subjekti izmanto, lai noteiktu, novērtētu un apzinātu novērtējuma subjektu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskus un veiktu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas pasākumus, kas ir samērīgi ar

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Direktīva (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

² Sk. Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punkta ii) apakšpunktu, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 4. panta 2. punkta ii) apakšpunktu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 4. panta 3. punkta ii) apakšpunktu.

šiem riskiem.

- Uz risku balstīta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas uzraudzība
Uz risku balstīta pieeja noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzībai, kas minēta Direktīvas (ES) 2015/849 48. panta 6. punktā, saskaņā ar kuru sabiedrību uzraudzības intensitāti un biežumu attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanu veic, pamatojoties uz šo sabiedrību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska novērtējumu.
- Uz risku balstītas uzraudzības modelis
Procedūru, procesu, mehānismu un praktisko paņēmienu kopums, ko kompetentās iestādes izmanto, lai savas pilnvaras noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības jomā īstenotu samērīgi ar apzinātajiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem.
- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risks
Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska iespējamība un ietekme. Šis risks ir saistīts ar NILLTF raksturīgo risku.
- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktori
Mainīgie lielumi, kas katrs atsevišķi vai kopā var palielināt vai samazināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku.
- Riska profils
Kopējais NILLTF risks (tostarp riska veids un līmenis), kas saglabājas pēc risku mazinošo pasākumu piemērošanas.
- Novērtējuma subjekts
Jebkurš finanšu sistēmas, sabiedrības, grupas vai kopas sektors vai apakšsektors, kas klasificēts atbilstīgi kritērijiem, kurus noteikušas kompetentās iestādes.
- Apdraudējums
Iespējamais drauds, ko rada persona vai personu grupa, objekts vai darbība. Saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu / teroristu finansēšanu tas ietver iespējamo apdraudējumu, ko rada noziedznieki, teroristu grupas un to atbalstītāji, to līdzekļi un iepriekšējās, pašreizējās un nākamās noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas darbības.

II sadaļa. Uz risku balstītai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzībai piemērojamās prasības

Uz risku balstītas uzraudzības modeļa īstenošana

Vispārīgi apsvērumi

5. Kompetentajām iestādēm jāizpilda četri efektīvas uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeļa posmi:
 - i. 1. posms — noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktoru noteikšana;
 - ii. 2. posms — riska novērtējums;
 - iii. 3. posms — uzraudzība;
 - iv. 4. posms — novērošana, pārskatīšana un turpmākie pasākumi.
6. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka uz risku balstīta uzraudzība nav vienreizējs pasākums, bet gan pastāvīgs un ciklisks process.
7. Kompetentās iestādes var veidot kopas, grupējot sabiedrības, kas nav vienā finanšu grupā, bet kurām ir līdzīgas iezīmes, un uzskatīt tās par vienu novērtējuma subjektu. Vienas kopas sabiedrību kopīgās iezīmes varētu būt to saimnieciskās darbības apmērs, saimnieciskās darbības veids, klientu bāze, ģeogrāfiskā teritorija vai darbība un piegādes kanāli. Šādā gadījumā dažus uz risku balstītas uzraudzības procesus varētu izpildīt kolektīvi pašas kopas līmenī, nevis attiecībā uz katru šīs kopas sabiedrību atsevišķi.
8. Kompetentajām iestādēm, kas apkopo sabiedrības, jānodrošina, ka kopu veidošanas praktiskie paņēmieni ir atbilstīgi šīs kopas sabiedrību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem. Kompetentajām iestādēm nebūtu jāgrupē vienas finanšu grupas sabiedrības, bet jāuzskata tās par vienu novērtējuma subjektu.
9. Ja kompetentai iestādei kļuvis zināms vai ir pamatotas aizdomas, ka konkrētas kopas sabiedrības riska pakāpe ievērojami atšķiras no citu kopas sabiedrību riska pakāpes, piemēram, ja sabiedrības faktiskie īpašnieki ir personas, kuru godīgums ir apšaubāms, vai ja sabiedrības iekšējās kontroles sistēma ir nepilnīga, kompetentajai iestādei jāizslēdz šī sabiedrība no attiecīgās kopas un tā jānovērtē vai nu atsevišķi, vai iekļaujot kopā, kurā ir sabiedrības ar līdzīgu riska pakāpi.

Samērīgums

10. Īstenojot subjektu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas novērtējuma uzraudzību, kompetentajām iestādēm jāievēro samērīgums. Pieprasītās informācijas apmēram un uzraudzības pasākumu biežumam un intensitātei, kā arī dialogam ar attiecīgo sabiedrību jāatbilst sabiedrības saimnieciskās darbības apmēram un jābūt

samērīgiem ar apzinātajiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem.

11. Kompetentajām iestādēm jāapzinās, ka sabiedrības saimnieciskās darbības apmērs vai sistēmiskā nozīme pats par sevi nevar būt rādītājs, ko izmantot, lai noteiktu sabiedrības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku; arī sistēmiski nenozīmīgas sabiedrības ar nelielu saimnieciskās darbības apjomu var būt pakļautas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskam.

Sadarbība ar citām uzraudzības iestādēm

12. Valsts tiesību aktos noteiktajā pilnvaru apjomā kompetentajām iestādēm jāsadarbojas un nekavējoties jāapmainās ar visu attiecīgo informāciju, lai nodrošinātu novērtējuma subjektu efektīvu uzraudzību nolūkā novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu / teroristu finansēšanu. Ja novērtējuma subjekti veic pārrobežu darbību, šādā sadarbībā jāiesaista citu dalībvalstu kompetentās iestādes un — attiecīgos gadījumos — trešo valstu kompetentās iestādes.
13. Kompetentajām iestādēm jāpieņem visi sadarbības un koordinēšanas pasākumi un rīki, kas ir to rīcībā, tostarp tie, kurus to dalībvalstis ievieš saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 48. panta 4. punktu, 48. panta 5. punktu un 49. pantu.

1. posms. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktoru noteikšana

Vispārīgi apsvērumi

14. Piemērojot uz risku balstītu modeli, kompetentajām iestādēm, pirmkārt, jānosaka riska faktori, kuri ietekmē novērtējuma subjektu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskus.
15. Pieprasītās informācijas apmēram un veidam jābūt samērīgam ar sabiedrības saimnieciskās darbības būtību un apmēru. Jāņem vērā sabiedrības riska profils, kas noteikts, pamatojoties uz iepriekšējiem riska novērtējumiem, ja tādi ir veikti, un apstākļi, kādos novērtējuma subjekts veic darbību, piemēram, tā sektora specifika, kurā ir novērtējuma subjekts. Kompetentajām iestādēm jāapsver, kādu informāciju tās pieprasīs vienmēr, salīdzināmiem novērtējuma subjektiem jāpieprasa vienāda informācija un jāapsver, kādas informācijas iegūšanai būs jāpieprasa plašāka un padziļinātāka informācija.
16. Nosakot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktorus, kompetentajām iestādēm jāņem vērā Direktīvas (ES) 2015/849 17. pantā un 18. panta 4. punktā minētās kopīgās pamatnostādnes par vienkāršotas klienta uzticamības pārbaudes pasākumiem un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku, kas saistīts ar konkrētām darbību attiecībām un gadījuma rakstura darbībām.

Informācijas avoti

17. Kompetentajām iestādēm riska faktori jānosaka pēc iespējas, izmantojot informāciju no dažādiem avotiem. Kompetentajām iestādēm šo avotu veids un skaits jānosaka, ņemot vērā riska pakāpi. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tām ir piekļuve piemērotiem informācijas avotiem, un vajadzības gadījumā jāveic pasākumi, lai šo piekļuvi uzlabotu.
18. Kompetentajām iestādēm vienmēr jāņem vērā:
 - Eiropas Komisijas riska izvērtējums pārvalstiskā līmenī;
 - EUI atzinums par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku, kas ietekmē finanšu tirgu;
 - valsts valdības un — attiecīgā gadījumā — ārvalstu valdību sniegtā informācija, piemēram, valsts līmeņa riska izvērtējums (NRA);
 - uzraudzības iestāžu informācija, piemēram, norādījumi, un attiecīgie uzraudzības konstatējumi, piemēram, dokumentēšanai paredzētas piezīmes, informācija, kas apkopota pilnvarošanas, licencēšanas vai atļaujas piešķiršanas procesā, veicot klātienē pārbaudes, pārraudzību neklātienē un izpildes pasākumus.

Gadījumos, kad attiecīgā informācija ir citu valsts vai ārvalstu kompetento iestāžu rīcībā, kompetentajām iestādēm jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka šos kanālus ir iespējams izmantot, lai apmainītos ar informāciju, un ka šīs informācijas apmaiņa varētu notikt

laikus. Tas attiecas arī uz informāciju, kas ir Eiropas Centrālās bankas rīcībā, izmantojot vienoto uzraudzības mehānismu;

- deleģētie akti, ko Eiropas Komisija pieņēmusi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 9. panta 2. punktu; un
- finanšu izlūkošanas vienību (FIV) un tiesībaizsardzības iestāžu informācija, piemēram, ziņojumi par apdraudējumu, brīdinājumi un klasifikācijas.

19. Citi informācijas avoti, kuru izmantošanu kompetentās iestādes var apsvērt, ir:

- nozares iestāžu informācija, piemēram, klasifikācijas un informācija par jauniem nākotnes riskiem;
- pilsoniskās sabiedrības informācija, piemēram, korupcijas uztveres indeksi;
- starptautisko standartizācijas iestāžu informācija, piemēram, valstu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas savstarpēji vērtējumi, korupcijas novēršanas un nodokļu režīmi;
- publiski informācijas avoti, piemēram, avīžu raksti;
- komercorganizāciju informācija, piemēram, ziņojumi par risku un izlūkošanas ziņojumi; un
- akadēmisko iestāžu informācija.

Iekšzemes riska faktori

20. Kompetentajām iestādēm atbilstīgi jāpārzina, jāapzinās un jāizprot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riski, kas apzināti valsts līmenī, lai noteiktu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktoros, kas saistīti ar novērtējuma subjektu iekšzemes finanšu darījumiem.

21. Šajā procesā un izmantojot 17.–19. punktā aprakstītos informācijas avotus, kompetentajām iestādēm cita starpā jāizprot:

- valstī izdarītu ar predikatīviem nodarījumiem saistītu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas veids un apmērs;
- ārvalstīs izdarītos predikatīvos nodarījumos gūtās peļņas legalizēšanas apmērs;
- teroristu darbībām un grupām valstī sniegtā atbalsta apmērs un līmenis;
- attiecīgās noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas klasifikācijas, ko noteikušas FIV un citas valsts iestādes vai privātas struktūras.

Ārvalstu riska faktori

22. Ja novērtējuma subjekts uztur nozīmīgas attiecības ar citām dalībvalstīm vai trešajām valstīm un šo attiecību dēļ novērtējuma subjekts ir pakļauts noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem, kas saistīti ar šīm citām valstīm, kompetentajām iestādēm ir jānosaka šie riski. Nozīmīgas attiecības cita starpā ir:
- sabiedrība uztur nozīmīgas darījumu attiecības ar darījumu partneriem, kas veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs vai trešās valstīs;
 - sabiedrība ir dalībniece finanšu grupā, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī vai trešā valstī;
 - sabiedrības faktiskie īpašnieki ir citā dalībvalstī vai trešā valstī; un
 - pastāv citas būtiskas attiecības ar citu dalībvalsti vai trešo valsti, un šo attiecību dēļ sabiedrība ir pakļauta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskam, kas saistīts ar šo citu valsti.
23. Kompetentajām iestādēm jāveic atbilstoši pasākumi, lai atbilstīgi pārzinātu, apzinātos un izprastu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskus, kas saistīti ar šīm dalībvalstīm vai trešām valstīm, kuri varētu ietekmēt novērtējuma subjektu veiktās darbības. Tāpēc kompetentajām iestādēm jānosaka katras attiecīgās dalībvalsts vai trešās valsts riska faktori, ņemot vērā 20.–21. punktā aprakstītos riska faktoros.
24. Nosakot trešās valstis, kuru noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas valsts režīmiem ir stratēģiskas nepilnības, kas ievērojamā mērā apdraud Eiropas Savienības finanšu sistēmu, kompetentajām iestādēm jāņem vērā Eiropas Komisijas deleģētie akti, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 9. panta 2. punktu, kā arī publiskie paziņojumi, ko izdevušas attiecīgās starptautiskās standartizācijas organizācijas, tostarp Finanšu darījumu darba grupa (*FATF*), *MoneyVal* vai citas *FATF* līdzīgas reģionālās struktūras.

Nozares noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktori

25. Kompetentajām iestādēm jāpārzina riska faktori, kas ir raksturīgi katram finanšu sektoram un apakšsektoram, piemēram, kredītiestādes, brokeru sabiedrības, ieguldījumu sabiedrības, maksājumu iestādes, elektroniskās naudas iestādes, valūtas maiņas punkti vai dzīvības apdrošināšanas sabiedrības. Šajā procesā kompetentajām iestādēm jāizprot katra apakšsektora organizatoriskā struktūra un riski, kas saistīti ar kopīgajām iezīmēm, piemēram, piedāvāto produktu un pakalpojumu veidu, izmantotajiem piegādes kanāliem vai klientu bāzi.
26. Kompetentajām iestādēm šie faktori jāizprot, ņemot vērā sektora un apakšsektora riska faktoros, kas apkopoti, izmantojot pilnīgu informāciju, kura iegūta no sabiedrībām, jo īpaši no finanšu sektora vai apakšsektora, par šo sabiedrību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem. Tādējādi kompetentās iestādes nosaka katra finanšu sektora un finanšu apakšsektora kopīgās iezīmes.

Informācija par novērtējuma subjekta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktoriem

27. Kompetentajām iestādēm jāapkopo pietiekama, būtiska un ticama informācija, lai gūtu vispārēju izpratni par novērtējuma subjekta:

- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas raksturīgajiem riska faktoriem;
- faktoriem, kas mazina noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas raksturīgo risku.

28. Ja novērtējuma subjekts ir sabiedrība, kompetentajām iestādēm par sabiedrību jāiegūst vismaz šāda informācija:

- īpašumtiesību un korporatīvā struktūra, ņemot vērā, vai novērtējuma subjekts ir starptautiska, ārvalstu vai iekšzemes iestāde, mātesuzņēmums, meitassabiedrība, filiāle vai cita veida iestāde, un tās organizācijas un struktūras sarežģītības un pārredzamības līmeni;
- augstākās vadības, vadības locekļu un nozīmīgu akcionāru reputācija un godīgums;
- piedāvāto produktu un pakalpojumu, veikto darbību un darījumu specifika un sarežģītība;
- izmantotie piegādes kanāli, tostarp pakalpojumu brīva sniegšana un aģentu vai starpnieku pakalpojumu izmantošana;
- klientu bāze;
- saimnieciskās darbības ģeogrāfiskā teritorija, jo īpaši gadījumos, kad tā tiek veiktas trešās valstīs, kurās ir augta riska pakāpe³, kā arī — attiecīgā gadījumā — valstīs, kurās ir novērtējuma subjektu klientu nozīmīgākās daļas izcelsmes vai uzņēmējdarbības vieta;
- iekšējās pārvaldības noteikumu un struktūru kvalitāte, tostarp iekšējās revīzijas un atbilstības funkciju piemērotība un efektivitāte, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas normatīvo un regulatīvo prasību izpildes līmenis, kā arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas politika un procedūras tādā mērā, kādā tās jau ir apzinātas;
- faktiskā korporatīvā kultūra, jo īpaši noteikumu ievērošanas kultūra, kā arī pārredzamības un uzticēšanās kultūra attiecībā ar kompetentajām iestādēm;
- citi piesardzības un vispārēji aspekti, piemēram, darbības ilgums, likviditāte vai kapitāla atbilstība.

29. Šī informācija var tikt iegūta no vispārējās prudenčiālās uzraudzības un/vai rīcības uzraudzības, un attiecīgā gadījumā var ņemt vērā prudenčiālu informāciju, kas iegūta saistībā

³ Informācijai par faktoriem, kas jāņem vērā, novērtējot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku, kas saistīts ar jurisdikcijām, skatiet Direktīvas (ES) 2015/849 17. pantā un 18. panta 4. punktā minētās kopīgās pamatnostādnes par vienkāršotas klienta uzticamības pārbaudes pasākumiem un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm jāņem vērā, novērtējot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku, kas saistīts ar konkrētām darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem.

ar vienoto uzraudzības mehānismu⁴. Gadījumos, kad kompetentai iestādei nav konkrēti šādas informācijas, tā to iegūst.

30. Gadījumos, kad novērtējuma subjekti ir atsevišķu sabiedrību kopas, lai raksturotu visu kopu, kompetentām iestādēm jānosaka attiecīgie faktori, kas norādīti 27. punktā. Tādējādi kompetentās iestādes pamato savus lēmumus par kopai piešķirto riska profilu. Kompetentajām iestādēm arī jāizvērtē kopā iekļauto sabiedrību iepriekšējo uzraudzības pasākumu rezultāti.

⁴ Sk. 6. pantu Padomes 2013. gada 15. oktobra Regulā (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

2. posms. Riska novērtējums

31. Kompetentajām iestādēm jāizmanto holistiska pieeja attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska faktoriem, kuri apzināti 1. posmā un kuri kopā veidos novērtējuma subjekta riska novērtējuma pamatu.
32. Lai to izdarītu, kompetentajām iestādēm jānovērtē, kādā apmērā 1. posmā apzinātie raksturīgie riska faktori ietekmē novērtējuma subjektu un kādā apmērā novērtējuma subjekta ieviestās noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas sistēmas un kontroles pasākumi ir piemēroti, lai efektīvi mazinātu tā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas raksturīgos riskus. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas sistēmas un kontroles pasākumi ir vismaz tie, kas uzskaitīti Direktīvas (ES) 2015/849 8. panta 4. punktā, īpaši izstrādātas produkta iezīmes, kas ierobežo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku, kā arī plašāki pārvaldības noteikumi un riska pārvaldības procesi, tostarp vispārējā riska kultūra.

Riska faktoru un riska mazinošo faktoru svērumi

33. Kompetentās iestādes riska faktoros un riska mazinošos faktoros var vērtēt atšķirīgi, ņemot vērā to salīdzinošo nozīmīgumu.
34. Vērtējot raksturīgā riska faktoros un riska mazinošos faktoros, kompetentajām iestādēm ir jāpieņem ar informāciju pamatots spriedums par dažādo faktoru nozīmīgumu konkrētajam novērtējuma subjektam. Konkrētiem faktoriem piešķirtā vērtība katram novērtējuma subjektam var būt atšķirīga, taču kompetentajām iestādēm līdzīgiem novērtējuma subjektiem jāizmanto līdzīgi faktori.
35. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka svērumu nepamatoti neietekmē tikai viens faktors un ka pienācīgi ir ņemti vērā faktori, kas noteikti Direktīvā (ES) 2015/849 vai valsts tiesību aktos, vienmēr nosakot augstu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku.
36. Būtiskām nepilnībām, kas var ietekmēt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas preventīvo pasākumu efektivitāti, novērtējumā jāpiešķir lielāka vērtība nekā vidējām vai nenozīmīgām nepilnībām.

Novērtējuma subjektu riska profili un klasifikācija

37. Apvienojot raksturīgā riska pakāpes novērtējumu un raksturīgā riska pakāpes mazinošo faktoru ietekmi, jāiegūst vispārējs novērtējuma subjekta riska profils, lai atvieglotu novērtējuma subjektu salīdzināšanu un sagatavotu 3. posma darbības. Kompetentajām iestādēm jāizmanto savs profesionālais vērtējums, lai apstiprinātu un vajadzības gadījumā labotu vispārējā riska novērtējuma rezultātus.
38. Kompetentajām iestādēm jāizvēlas vispiemērotākais novērtējuma subjektu klasifikācijas veids; lai gan daudzas kompetentās iestādes novērtējuma subjektus klasificē atbilstīgi

augstai, vidējai vai zema riska pakāpei, ir iespējamas arī citas klasifikācijas, piemēram, augsta, vidēji augsta, vidēji zema, zema riska pakāpe.

39. Kompetentajām iestādēm jāapsver saviem novērtējuma subjektiem paziņot izveidoto klasifikāciju un šādas klasifikācijas pamatojumu. .
40. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka novērtējuma subjektu klasifikācija noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska noteikšanai var atšķirties no kategorijām, ko šiem pašiem novērtējuma subjektiem piemēro plašākai darbības riska vai prudenciālai riska analīzei.

3. posms. Uzraudzība

41. Riska novērtējums jāizmanto, lai izstrādātu gan katra novērtējuma subjekta, gan visa uzraudzītā sektora uzraudzības stratēģiju.

Individuāli noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības plāni

42. Kompetentajām iestādēm katram novērtējuma subjektam jāpiešķir uzraudzības resursi, kas ir samērīgi ar novērtējuma subjekta riska profilu.

43. Paņēmienu, kādus kompetentās iestādes var izmantot, lai pielāgotu savu pieeju:

- uzraudzības specifikas pielāgošana, piemēram, pielīdzinot klātienē un neklātienē uzraudzības attiecību. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka augstāka riska situācijās neklātienē uzraudzība nav pietiekama;
- uzraudzības mērķa pielāgošana, piemēram, pievēršot uzmanību riska pārvaldībai saistībā ar konkrētiem produktiem vai pakalpojumiem, vai īpašiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas procesu aspektiem, piemēram, klientu identificēšanai, riska novērtējumam, regulārai uzraudzībai un ziņošanai;
- uzraudzības biežuma pielāgošana, piemēram, uzraugot galvenos indikatorus retāk, kur risks ir samazināts un
- uzraudzības intensitātes un aktivitātes pielāgošana, piemēram, atkarībā no riska, nosakot klientu dokumentācijas pārskatīšanas apmēru, veicot darījumu izlases pārbaudes un uz vietas pārbaudot ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka augstāka riska situācijās pārskatīšana, pamatojoties tikai uz politikas un procedūru novērtējumu, nevis uz to īstenošanu nav pietiekama.

44. Kompetentajām iestādēm jānodrošina biežāka un aktīvāka uzraudzība novērtējuma subjektiem, kuriem ir augstāki noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riski. Tāpat jārīkojas attiecībā uz sabiedrībām, kas riska novērtēšanas vajadzībām iekļautas kopā.

45. Kompetentajām iestādēm jāapzinās, ka sabiedrības, kurām piemīt augstāks noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risks, var nebūt sistēmiski nozīmīgas. Tādēļ, izvēloties vispiemērotāko noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības pasākumu, kompetentās iestādes nevar paļauties tikai uz saviem prudenciālajiem vai rīcības riska novērtējumiem vai vērtēt tikai sistēmiski nozīmīgas sabiedrības. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka prudenciālais vai darbības risks nav piemērots rādītājs, lai, veicot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzību, izdarītu secinājumus par augstu vai zemu riska pakāpi.

46. Ja, veicot klātienas vai neklātienas uzraudzību, tiek konstatēts jauns risks, kompetentajām iestādēm laikus atbilstīgi jāreaģē. Šādā gadījumā jāgroza sākotnējais noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības plāns, lai labāk atspoguļotu novērtējuma subjekta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskus. Kompetentajām iestādēm atbilstīgi jādokumentē visas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības plāna izmaiņas.

Vispārējais noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības plāns

47. Kompetentajām iestādēm jāizmanto savi novērtējuma subjektu riska novērtējumi un plašāka izpratne par attiecīgā sektora noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku, lai novērtētu, kādā mērā tas apdraud to mērķus, un jāpiešķir attiecīgi uzraudzības resursi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzībai. Pēc tam kompetentajām iestādēm jāizvēlas vispārēja uzraudzības stratēģija.
48. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka ir pieejami pietiekami resursi, lai īstenotu visu atbildīgo subjektu uzraudzības stratēģiju.
49. Lai nodrošinātu līdzsvaru starp visiem individuālajiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības plāniem, kas izstrādāti, ņemot vērā iepriekšējos punktus, kompetentajām iestādēm tie jāaskaņo vispārējā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības plānā atbilstoši apzinātajiem vispārējiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem.

Apmācība

50. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka darbinieki, kuriem ir tieši vai netieši pienākumi saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanu, pārzina un izprot piemērojamo juridisko un normatīvo regulējumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas jomā un ir atbilstīgi kvalificēti un apmācīti, lai varētu izdarīt pamatotu spriedumu.
51. Tālab kompetentajām iestādēm jāapmāca savi uzraugi, kā praktiski izmantot uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeli, lai uzraugi efektīvi un saskaņoti spētu izpildīt uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzību. Cita starpā kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka uzraugi spēj:
 - izprast novērtējuma subjekta rīcības brīvību attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku novērtēšanu un mazināšanu;
 - novērtēt novērtējuma subjekta riska novērtējuma kvalitāti; un
 - ņemot vērā novērtējuma subjekta veikto riska novērtējumu, novērtēt novērtējuma subjekta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas politiku un procedūru, kā arī plašāku pārvaldības noteikumu un iekšējās kontroles pasākumu piemērotību, samērīgumu un efektivitāti.
52. Apmācība jāpielāgo konkrēto darbinieku pienākumiem saistībā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanu, un tā var ietvert apmācības kursus, pieņemšanu darbā un apmācību darba procesā. Kompetentās iestādes var arī izmantot

zināšanu apmaiņu ar citām kompetentajām iestādēm un citām attiecīgajām noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas iestādēm.

53. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka darbinieku speciālās zināšanas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas jomā tiek atjauninātas un ir atbilstīgas, attiecīgi ietverot arī jaunu nākotnes risku apzināšanos.

4. posms. Uzraudzība un turpmākie pasākumi

Riska novērtējuma un uzraudzības rīcības plāna atjaunināšana (1., 2. un 3. posms)

54. Tā kā uz risku balstīta uzraudzība nav vienreizējs pasākums, bet gan pastāvīgs un ciklisks process, periodiski un speciālos gadījumos jāpārskata un vajadzības gadījumā jāatjaunina informācija, ar kuru pamatots riska novērtējums.

Periodiska pārskatīšana

55. Kompetentajām iestādēm periodiski jāveic savu riska novērtējumu pārskatīšana, lai nodrošinātu to atjaunināšanu un atbilstību.
56. Katras pārskatīšanas grafikam jābūt samērīgam ar novērtējuma subjekta noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas risku. Novērtējuma subjektiem, kuriem ir augsts risks vai kuri bieži maina darbības un darbojas strauji mainīgā vidē, pārskatīšana jāveic biežāk.

Speciāla pārskatīšana

57. Riska faktoru, riska novērtējuma un — vajadzības gadījumā — uzraudzības plānu speciāla pārskatīšana jāveic pēc būtiskām izmaiņām, kas ietekmē novērtējuma subjekta riska profilu. Būtisku izmaiņu piemēri cita starpā ir:
- lieli ārēji notikumi, kas maina risku būtību;
 - jauni noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas nākotnes riski;
 - klātienēs un neklātienēs uzraudzības konstatējumi un novērtējuma subjekta veikto korektīvo vai mazināšanas darbību turpmākie pasākumi;
 - izmaiņas informācijā, vai jauna informācija, kas attiecas uz novērtējuma subjekta būtiskas līdzdalības īpašniekiem, vadības locekļiem vai galvenajām amatpersonām, darbībām vai organizatorisko struktūru; un
 - citas situācijas, kad kompetentajai iestādei ir iemesls uzskatīt, ka informācija, ar kuru tā pamatoja savu riska novērtējumu, vairs nav atbilstīga vai tai ir būtiskas nepilnības.
58. Kompetentajām iestādēm arī jāizvērtē, vai izmaiņas, kas ietekmē vienu konkrētu novērtējuma subjektu, varētu ietekmēt citus novērtējuma subjektus, un tām jāatjaunina citu būtiski ietekmēto novērtējuma subjektu riska novērtēšanas process.

Uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeļa pārskatīšana

59. Kompetentajām iestādēm jāpanāk, ka to iekšējās procedūras, tostarp to noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska novērtēšanas metodes tiek piemērotas saskanīgi un efektīvi.

60. Ja pārskatīšanā tiek konstatētas uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeļa problēmas, kompetentajām iestādēm jāveic pasākumi, lai tās novērstu. Lai atvieglotu salīdzināšanu, modeli nevajadzētu mainīt atkārtoti ik pēc neilga laikposma. Neatkarīgi no tā kompetentajām iestādēm vajadzības gadījumā metodika jāpārskata nekavējoties .

Periodiska pārskatīšana

61. Kompetentajām iestādēm periodiski jāizvērtē, vai to uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modelis palīdz sasniegt plānoto rezultātu un jo īpaši — vai uzraudzības resursu līmenis joprojām ir samērīgs ar apzinātajiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riskiem.
62. Pārskatot uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeļa atbilstību un efektivitāti, kompetentās iestādes var izmantot dažādus līdzekļus, tostarp profesionālas speciālās zināšanas, pašnovērtējuma anketas, uzraudzības darbību izlases pārbaudi, salīdzināšanu ar jaunu informāciju, piemēram, citu kompetento vai attiecīgo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas iestāžu, tiesībsardzības iestāžu un citu valsts iestāžu ziņojumiem un atsauksmēm, vai attiecīgo Eiropas vai starptautisko organizāciju dokumentiem. Kompetentajām iestādēm jācenšas apgūt labāko starptautisko praksi un apsvērt iespēju piedalīties attiecīgajos starptautiskajos un Eiropas forumos.
63. Mērot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības ietekmi uz novērtējuma subjektu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas kontroles pasākumu atbilstības līmeni un efektivitāti, kompetentās iestādes var novērtēt arī sava noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modeļa efektivitāti.

Speciāla pārskatīšana

64. Papildus regulārai pārskatīšanai, ko veic noteiktos intervālos, kompetentajām iestādēm jāpārskata, jāatjaunina vai jāgroza noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas uzraudzības modelis, ja tā atbilstību vai efektivitāti apšaubā šādi notikumi:
- modeļa ārējais novērtējums, ko veikuši *FATF*, *MoneyVal* vai ārējie revidenti;
 - modeļa iekšējais novērtējums, piemēram, nepilnību analīze, iekšējās revīzijas ziņojumi, kvalitātes nodrošināšanas pārbaude un gūtās pieredzes analīze;
 - uzraudzības sistēmas būtiskas izmaiņas, piemēram, jaunas nodaļas izveide vai darbinieku skaita krasa palielināšana, valdes vai vadības locekļu maiņa vai būtiskas finanšu sektora izmaiņas;
 - būtiskas izmaiņas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas juridiskajā un normatīvajā regulējumā; un
 - jaunu riska faktoru rašanās vai konstatēšana.

Pārskatīšanas procesa organizatoriskie un procesuālie aspekti

65. Objektīva pārskatīšanas procesa pamatā jābūt skaidrām un pārredzamām iekšējām procedūrām. Šādas procedūras jāizveido ne vien tad, kad jāveic pārskatīšana, bet arī attiecībā uz pārskatīšanas procesa saturu un personām, kas atbild par pārskatīšanas procesu. Attiecībā uz personām — uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas modeļa pārskatīšanu var veikt persona no kompetentās iestādes darbinieku vidus, kura iepriekš izstrādājusi modeli, vai no kompetentās iestādes iekšējās kvalitātes izvērtēšanas, iekšējās revīzijas vai riska pārvaldības darbinieku vidus.
66. Papildus iekšējam pārskatīšanas procesam kompetentās iestādes var uzticēt ārējam ekspertam iegūt tās modeļa objektīvu novērtējumu vai valsts līmenī nodrošināt saskaņošanu ar modeļiem, ko izmanto citas kompetentās iestādes.

Dokumentēšana

67. Kompetentajām iestādēm savā iestādes (uzraudzības) reģistrā būtu attiecīgi jādokumentē uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas modelis, tā īstenošana un turpmākās pārskatīšanas, kā arī jānodrošina rezultātu un lēmumu un to loģiskā pamatojuma dokumentācija, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes veiktās darbības attiecībā uz dažādiem novērtējuma subjektiem, ir saskanīgas un atbilstīgas.

Atgriezeniskā saite un turpmākie pasākumi

Atbildība

68. Kompetento iestāžu augstākajai vadībai jāizprot uzraugāmā sektora un apakšsektoru noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riski un regulāri jāsaņem informācija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas pasākumiem un to rezultātiem. Tikai tā var tikt novērtēta vispārējā efektivitāte pasākumiem, ko novērtējuma subjekti īstenojuši, lai mazinātu šos riskus, kā arī — attiecīgos gadījumos — nepieciešamība pārskatīt uzraudzības intensitāti un biežumu un uzraudzības resursu piešķiršanu.

Atgriezeniskās saites veidi

69. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas riska novērtējuma secinājumi jāizplata attiecīgajiem kompetentās iestādes darbiniekiem, kas atbild par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanu.
70. Secinājumi var sniegt arī informāciju par prudenciālās un darbības uzraudzības procesu vai attiekties uz nozares vai valsts riska novērtējumu vai politikas maiņu, kā arī uz sadarbības procesu ar citām kompetentajām vai attiecīgajām noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas / teroristu finansēšanas novēršanas iestādēm.
71. Kompetentajām iestādēm jānosaka piemēroti veidi ieinteresēto personu informēšanai par riska novērtējuma un uzraudzības pasākumu rezultātiem — vai nu informējot tieši attiecīgos

novērtējuma subjektus, vai plašāk regulētu nozari, tostarp tirdzniecības asociācijas un profesionālās asociācijas. Izplatāmās informācijas detalizācijas pakāpe, termiņi un informēšanas veidi var atšķirties, ņemot vērā kompetento iestāžu intereses un piemērojamos konfidencialitātes noteikumus.

72. Dažādu veidu piemēri, ko izmantot, lai informētu novērtējuma subjektus:

- uzraudzības norādījumi;
- vēstules konkrētiem novērtējuma subjektiem vai novērtējuma subjektu grupām;
- divpusējas vai daudzpusējas sanāksmes;
- piezīmes par īstenošanu; un
- runas.

III sadaļa. Īstenošana

Īstenošana

73. Kompetentajām iestādēm jāīsteno šīs pamatnostādnes, iekļaujot tās savos uzraudzības procesos un procedūrās, līdz [viens gads pēc šo pamatnostādņu izdošanas].